

การปรับปรุงพันธุ์งาเพื่อผลผลิตสูงและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

ชุดปี 2559 : การเปรียบเทียบมาตรฐาน

หัวหน้าการทดลอง

จุไรรัตน์ หวังเป็น

ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี

บทคัดย่อ

คัดเลือกสายพันธุ์งา จากแปลงเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้น ในปี 2562 จำนวน 15 สายพันธุ์ และงาพันธุ์รับรอง 3 พันธุ์ คือ งาแดงอุบลราชธานี 1 (UB 1) งาขาวอุบลราชธานี 2 (UB 2) และงาดำอุบลราชธานี 3 (UB 3) เป็นพันธุ์ตรวจสอบ รวมทั้งสิ้น 18 พันธุ์/สายพันธุ์ นำเข้าปลูกเพื่อเปรียบเทียบมาตรฐาน ปี 2563-2564 ในปี 2563 วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 3 ซ้ำ ผลการทดลอง ต้นฤดูฝน พบว่า ผลผลิตมีความแตกต่างทางสถิติ สายพันธุ์ SE59-10-1-40 มีผลผลิตสูงที่สุด คือ 37 กก./ไร่ และมีค่าใกล้เคียงกับอีก 15 สายพันธุ์ ผลผลิตอยู่ระหว่าง 29-36 กก./ไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด มีความแตกต่างทางสถิติ งาขาวอุบลราชธานี 2 มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด มากที่สุด คือ 3.22 กรัม และมีค่าใกล้เคียงกับอีก 2 พันธุ์/สายพันธุ์ มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด คือ งาแดงอุบลราชธานี 1 น้ำหนัก 3.04 กรัม และสายพันธุ์ SE59-9-2-41 น้ำหนัก 2.82 กรัม ตามลำดับ ในปี 2564 วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 3 ซ้ำ ผลการทดลอง ต้นฤดูฝน พบว่า ผลผลิตงา มีความแตกต่างทางสถิติ พันธุ์งาขาวอุบลราชธานี 2 มีผลผลิตสูงที่สุด คือ 184 กก./ไร่ และมีค่าใกล้เคียงกับอีก 5 พันธุ์/สายพันธุ์ ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 129-176 กก./ไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด มีความแตกต่างทางสถิติ งาขาวอุบลราชธานี 2 มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด มากที่สุด คือ 3.68 กรัม ส่วนปลายฤดูฝน พบว่า ผลผลิตงา ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ มีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 34-62 กก./ไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด มีความแตกต่างทางสถิติ งาขาวอุบลราชธานี 2 มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด มากที่สุด คือ 3.70 กรัม และมีค่าใกล้เคียงกับ สายพันธุ์ SE59-10-1-40 มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 3.54 กรัม จากการเปรียบเทียบผลผลิตทั้ง 2 ปี ต้นฤดูฝนและ ปลายฤดูฝน ปี 2563-2564 พบว่า สายพันธุ์ SE59-5-2-37 มีผลผลิตเฉลี่ย คือ 87 กก./ไร่ ซึ่งเท่ากับ พันธุ์งาขาวอุบลราชธานี 2 และมีค่าผลผลิตเฉลี่ยมากกว่างาดำอุบลราชธานี 3 (75 กก./ไร่) และงาแดงอุบลราชธานี 1 (62 กก./ไร่) ตามลำดับ เมื่อนำไปวิเคราะห์หาเปอร์เซ็นต์น้ำมัน พบว่า งาสายพันธุ์ SE59-5-2-37 มีเปอร์เซ็นต์น้ำมัน 44.28% ซึ่งสูงกว่างาขาวอุบลราชธานี 2 มีเปอร์เซ็นต์น้ำมัน 44.11% นอกจากนี้ยังสามารถคัดเลือกงาอีก 4 สายพันธุ์ ได้แก่ SE59-5-3-31 SE59-9-2-41 SE59-10-1-40 และ SE59-11-5-47 เพื่อนำเข้าขั้นตอนการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรต่อไป

คำสำคัญ : งาผลผลิตสูง